

1) 'Ο περὶ οὗ δὲν γίνεται ἐρώτησις Κρήτ.: Δὲ διστεύω
ν' ἀπομείνουσι ἀναρωτῶντα τέθροια πράγματα. 2) 'Ο μὴ
ἐρωτώμενος ἢ ὁ μὴ ἐρωτηθεὶς ἢ οὐτινος δὲν ἐζητήθη
ἢ ἄδεια ἐνθ' ἀν.: 'Εχου ἀνρωτῶν' τ' μάννα μ' Αἰτωλ.
Συνών. ἀρωτῆτος.

ἀναρωτῶ πολλαχ. ἀναρωτιοῦ Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀνε-
ρωτῶ Αἰγιν. Ἀστυπ. Θήρ. Θράκ. Ἰων. (Κρήν.) Κά-
λυμν. Κάρπ. Α.Κρήτ. Πελοπν. (Λακων.) Προπ. (Ἀρτάκ.)
Ρόδ. Σίφν. Σῦρ. Χηλ. Χίος κ. ἄ. ἀνερωτιάω Πελοπν.
(Μάν.) ἀνιρυντῶ Λέσβ. κ. ἄ. ἄνερωτῶ Κάρπ. Κρήτ.
Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ. ἄ. Μέσ. ἀναρωτιέμαι Α'Εφταλ.
Μαζώχτρ. 114 ΑΚυριαζ. ἐν Ν.Εστία 3,549 ΚΜπαστ.
Ἀλιευτ. 15

Τὸ μεσν. ἀναρωτῶ, ὃ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀνερωτῶ. Καὶ
ὁ τύπ. ἀνερωτῶ μεσν. ἔχον τὸ ε κατ' ἐπίδρασιν τῶν
μετ' ἐσωτερικῆς αὐξήσεως παρρωχημένων χρόνων.

1) Ἀποτεινὼ πρὸς τινα ἐρωτήσεις ἐπιθυμῶν νὰ μάθω
τι, ἐρωτῶ ἐνθ' ἀν.: Μὴν ἀνερωτῶς γι' αὐτὰ Θήρ. Ἀνα-
ρωτῶξέ την εἰδὰ καμε Κρήτ. Γιὰ ἀνερωτῶτα, βά' μάθης
ποῦ ναι αὐτόθ. Μὴ μ' ἀνερωτῶς, μωρὲ παιδί μου, γιατί
δὲ σοῦ λέω αὐτόθ. Ἀναρωτήθηκαν, κουβέντιασαν, καθί-
σανε 'ς τὸ φαεῖ, ἄρχισε ὕστερα τὸ κρασί Α'Εφταλ. ἐνθ' ἀν.
|| Φρ. Δὲν ἔχω νὰ μ' ἀρωτῶξῃ κανεὶς (δὲν ἔχω νὰ δώσω
εἰς οὐδένα λόγον) Κρήτ. || Ἄσμ.

Μὰ κείνη δὲ μὲ ρώτηξε γιὰ μάννα γῆ γιὰ κύρι
γῆ γι' ἀδερφοὺ γῆ γι' ἀδερφή γῆ γιὰ πρῶτα ξαδέρφια,
μόν' κάτσε κι ἀναρωτῶ με γιὰ τὸν ἀπάνω κόσμον
(γῆ = ἦ) ΜΛελέκ. Ἐπιδόρπ. 200

Σὰν τ' ἄκουσαν οἱ Χριστιανοὶ μέσ' σ' τὴν καρδιά πονοῦνε,
ὁ -γ- εἰς τὸν ἄλλ' ἀναρωτῶ τί μέλλει νὰ γενοῦνε
Κρήτ.

Νὰ θαυωθοῦν τὰ μάθια σου τοοὶ στράτες νὰ ξανοίγῃς,
νὰ βγάλ' ἢ γλῶσσα σου μαλλιά ν' ἀνερωτῶς περάτες
αὐτόθ.

Τὰ πάθη μου δὲ δά παθε μουδὲ ἢ -γ- Ἀρετοῦσα
ποῦ τὴν ἐβάλα 'ς τὴ φ'λακὴ καὶ τὴν ἀναρωτοῦσα
αὐτόθ.

Νὰ κατεβαίγῃς 'ς τὸ γυαλό, ν' ἀνερωτῶς τοὺς ναῦτες,
ναῦτες μου, παλληκάρια μου, εἶδετε τὸν ὕγιό μου;
Χίος

Νὰ πά' νὰ βρῶ τὴ μάννα του, νὰ τὴν ἀνερωτῶσω,
εἰντά τρωγες 'ς τὸ δειπνο σου κ' ἡμύριζεν ὁ γιός σου;
Κρήν.

Στέκομαι, διαλογίζομαι κι ἀνερωτῶ τὸ νοῦ μου,
τί ὄνομα νὰ τὸν εἰπῶ, νὰ τὸν ἀποξυπνίσω
Χηλ. — Ποίημ.

Γιὰ ἐμᾶς μαντεύονται, παιδιὰ, γιὰ ἐμᾶς ἀναρωτοῦνε,
τ' ἄγρια, τ' ἀνήμερα στοιχειά, γιὰ ἐμᾶς τάματα κάνουν
ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,56. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Καλλιμάχ.
καὶ Χρυσορρ. στ. 592 (ἐκδ. SLambros σ. 26) «ἡ κόρη
τὸν Καλλιμάχον ἀναρωτῶ τὸ γένος | κ' ἐκεῖνος ἀποκρί-
νεται, λέγει το πρὸς ἐκείνην» καὶ Λύβιστρ. καὶ Ροδάμν.
στ. 1943 (ἐκδ. ΔΜαυροφρ. σ. 395) «βλέπω βραδὺν τὸν
οὐρανόν, ἀνερωτῶ τὸ φέγγος, | τ' ἄστρα ἐξακριβίζομαι
καὶ ἐξέβηκέ με τοῦτο». 2) Μέσ. διερωτῶμαι κατ' ἐμαυ-
τὸν ΑΚυριαζ. ἐνθ' ἀν. ΚΜπαστ. ἐνθ' ἀν.: Ἡ ἀπορία
δὲν εἶναι τῆς ὥρας, σὰν κ' ἐμᾶς ἀναρωτήθηκαν γιὰ τὸ ἴδιο
πρᾶμα καὶ οἱ παλαιοὶ ἀνθρώποι, ἀναρωτήθηκαν καὶ σκαντα-
λίστηκαν ΚΜπαστ. ἐνθ' ἀν. || Ποίημ.

Κ' ἡ κόρη ποῦ ῥθε νὰ γεμίση | ἀναρωτιέται ἀγάλη, ποιό;
νερὸ δαμάντι ἀπὸ τὴ βρύσι | γιὰ ἀπ' τὸ φεγγάρι φῶς νὰ πῶ;
ΑΚυριαζ. ἐνθ' ἀν.

ἀνάσα ἢ, ἀνέσα Θράκ. (Σαρεκκλ.) Ἰθάκ. Λέσβ.
Λήμν. Μακεδ. (Χαλκιδ.) Πελοπν. (Οἰν.) Σάμ. κ. ἄ. ἀνέσσα
Σύμ. ἀνάσα κοιν. καὶ Καππ. (Σινασσ.) Πόντ. (Κερασ.
Σινώπ.) ἀνάσα Μέγαρ. ἀνάσσα Σύμ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνασαίνω. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,76.

1) Ἀνακούφισις, ἀνάπαυσις κοιν.: Δὲν ἔχει ποιὲ
ἀνάσα κοιν. Αὐτὸς θὰ δῇ λίγη ἀνάσα 'ς τὰ γεράματά του
Λεξ. Αἰν. || Φρ. Ἀνάσα νὰ μὴ διῆς! (ἀρά) Βιθυν. Ἀνάσα νὰ
μὴν ἔχῃς 'ς τὸν ἄλλο κόσμον! αὐτόθ. Ἀνάσα δὲ μοῦ δῖθ'
(διαρκῶς μὲ ἐνοχλεῖ) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) || Ἄσμ.

Γιὰ λάβε λίγη ὑπομονὴ καὶ λάβε λίγη ἀνέσα

κ' ἔχεις καιρὸ νὰ θλίβεσαι καὶ χρόνια νὰ λυπᾶσαι

Ἰθάκ. Συνών. ἀναπαῇ 1, ἀνάπαμα, ἀναπαμὸς 1, ἀνά-
πασι 1, ἀνάπλα (Π), ἀνάσσασι, ἀνάσσασμα, ἀνασσασμός,
ἀνασοή, ξαπόσταμα, ξεκουρασιά, ξεκούρασμα. β) Ἡ
ἡσυχία Λήμν. κ. ἄ.: Μὴ τ'ν ἀνέσα πρέπ' νὰ γίν' ἢ δ'λειά,
ὅχ' μὴ τοῦ δλαδαμό. Συνών. ἀναπαῇ 1β, ἀναπαμὸς 1β,
ἀνάπασι 1β, ἀνασοή. γ) Ἐπιρρηματ., ἡρέμα, ἡσύχως
Πελοπν. (Οἰν.): Ἄσμ.

Ἀργυρό μου χτένι κι Ἀλεξαντρινό,

σὺρ' ἀνέσ' ἀνέσα κ' ἔλ' ἀγάλη ἀγάλη

νὰ μὴν κόψῃς τρίχα, τρίχ' ἀχ' τὰ μαλλιά μου.

Συνών. ἀγάλη, ἀναπαμένα 2, ἡσυχά, σιγά. 2) Ἡ
εἰσπνοὴ καὶ ἐκπνοὴ διὰ τῶν πνευμόνων τοῦ ἀτμοσφαι-
ρικοῦ ἀέρος κοιν. καὶ Καππ. (Σινασσ.) Πόντ. (Κερασ.
Σινώπ.): Παίρνω ἀνάσα (ἀναπνέω). Κόβεται - πιάνεται ἢ
ἀνάσα μου (γίνεται ἐπίσχεσις τῆς ἀναπνοῆς) κοιν. Παίρνω
ἀνέσα Χαλκιδ. Τραυίζει ἀνάσα (ἀνέπνευσε) Στερελλ. (Αἰτωλ.)
|| Φρ. Δὲ μπορῶ νὰ πάρω ἀνάσα (αἰσθάνομαι δύσπνοια).
Παίρνω ἀνάσα (ξεκουράζομαι). Δουλεύω χωρὶς ἀνάσα
(συνεχῶς). Δὲν παίρνω ἀνάσα (μοχθῶ διαρκῶς) κοιν.
Παίρνω ἀνάσαν (ἀνακουφίζομαι) Κερασ. Κόπηκε ἢ ἀνά-
σα μου (ἐκουράσθην ὑπερβολικῶς) Θράκ. Πίνου μὴ μὴ
ἀνάσα (ἀπνευστί, μονορροούφι) Ἡπ. Ἡρθι μὴ μὴ
ἀνάσα (τάχιστα) Ἡπ. Μακεδ. (Κοζ.) Ὅσον νὰ πάρ'ς
τ'ν ἀνάσα σ' (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Ἡπ. Τοῦ πῆρα
οἱ μὴ ἀνάσα (διέτρεξα τὸ διάστημα ταχύτατα) Θεσσ.
(Καλαμπάκ.) Συνών. ἀναπνοή, ἀναπνοῖα 1, ἀνασαμιά,
ἀνασσαμιά, ἀνασσασμός, ἄνασμα, ἀνάσμεμαν,
ἀνασμονή, ἀνασοή. Συνεκδ. καὶ ἐπὶ ἀψύχων Μακεδ.
(Σισάν.): Ἀν'ξί τὴν τρυπούλλα ποῦ εἶνι δίπλα 'ς τοῦ φοῦρνου
γιὰ νὰ παίρῃ ἀνάσα. Ἡ στάμνα παίρῃ ἀνάσα. β) Δροσερά
αὔρα Πελοπν. (Κυνουρ.): Ἄσμ.

Οἱ νῆες ποῦ τὰ ἐξύμωσαν μεγάλες ἄδειες εἶχαν,

εἶχαν τοῦ Μάι τοῖς δροσιές, τ' Αὐγούστου τοῖς ἀνάσες.

3) Στήριγμα ἠθικόν, παρηγορία Πελοπν. (Κορινθ.
Τρίκκ.) Σύμ. κ. ἄ.: Ἐν ἔχει ἀνάσσα Σύμ. Νὰ εἶχα τὸ παι-
δάτι μου, νὰ εἶχα τὴν ἀνάσα μου! Τρίκκ. Συνών. ἀνασα-
σμός. 4) Θάρος, τόλμη Σύμ.: Ἀνέσαν ποῦ τὴν ἔχει!

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

ἀνασαιματιά ἢ, Ἄνδρ. ἀνεσαιματιά Ἄνδρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀνάσαιμα < ἀνασαίνω.

Ὁ ὑπὸ τῶν πνευμόνων ἐκπεμπόμενος ἀήρ: Ἄσμ.

Βουλλώσετε τὴ γάμαρα μὲ διαμαντένια βούλλα

νὰ μείν' ἢ ἀνασαιματιά 'ς τὰ τέσσερα καδούνια.

ἀνασαίνω, ἀνεσαίνω Ἀθῆν. Ἄνδρ. Κορσ. Κρήτ.
Χίος κ. ἄ. — Λεξ. Πρω. ἀνισαίνου Ἰμβρ. Κυδων. Λέσβ.
Μακεδ. (Χαλκιδ.) Σάμ. κ. ἄ. ἀνασαίνω κοιν. καὶ Καππ.
(Σινασσ.) Πόντ. (Σινώπ.) ἀναθαίνω Μέγαρ. ἀνασαινῶ
Πελοπν. (Λακων.) ἀνασαίνου βόρ. ἰδιώμ. καὶ Τσακων.
ἀνασάνω Πόντ. (Κερασ. Οἰν.) ἀλαθαίνω Κύπρ. (Γερμασ.)

